

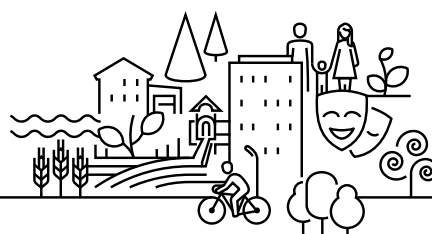

Nordre Follo
kommune

Årsplan 2023-24

Haukeliveien barnehage

Innholdsfortegnelse

1 OM ÅRSPLANEN OG KOMMUNENS MÅL FOR BARNEHAGENE	2
2 KOMMUNENS STYRINGSDOKUMENTER	3
3 BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD	4
3.1 OMSORG	4
3.2 LEK	5
3.3 DANNING	6
3.4 LÆRING	7
3.5 VENNSKAP OG FELLESSKAP	7
3.6 KOMMUNIKASJON OG SPRÅK	8
3.7 BARNEHAGENS FAGOMRÅDER	9
3.8 BARNEHAGENS FASTE TEMA	12
4 BARNES MEDVIRKNING	12
5 BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER	13
5.1 PROGRESJON	13
5.2 DIGITAL PRAKSIS	14
5.3 KVALITETSKJENNETEGN	15
6 OVERGANGER	15
6.1 NÅR BARNET BEGYNNER I BARNEHAGEN	16
6.2 OVERGANGER INTERNT I BARNEHAGEN	16
6.3 OVERGANGER MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE	17
7 PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON	18
8. OM BARNEHAGEN – SATSINGSOMRÅDER OG AKTIVITETER DETTE ÅRET	20
8.1 BAKGRUNN FOR VALG AV SATSINGSOMRÅDER	21
8.2 SATSINGSOMRÅDENE	21
8.3 KOMPETANSEUTVIKLING	21
9. AKTIVITETER / ÅRSHJUL	22
10. PLAN FOR VURDERING	24
11. KILDER OG REFERANSER	29

1 Om årsplanen og kommunens mål for barnehagene

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, samt fremme læring og danning. Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid.

Barnets beste skal alltid være et overordnet mål.

Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen.

Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse. ([Rammeplanen 2017, side 7](#))

Årsplanen viser hvordan barnehagen arbeider for å omsette både rammeplanen og kommunens planer til pedagogisk praksis. Planen er et arbeidsredskap for alle ansatte i barnehagen. Den inneholder felles satsingsområder for alle kommunale barnehager og den enkelte barnehages visjon, mål og tiltak.

Del av kommunens styringssystem

Barnehagens årsplan er en del av Nordre Follo kommunes styringssystem, sammen med kommuneplanen og årlige økonomi- og handlingsplaner. Årsplanen skal sikre sammenheng mellom kommunens overordnede mål og de mål, tiltak og aktiviteter barnehagen prioriterer. I tillegg skal planen gi informasjon til foreldre/brukere av barnehagen.

Visjon og verdier

Kommunens visjon er Nær og nyskapende. Våre verdier er Ansvar, omsorg og respekt.

Både visjonen og verdiene skal prege oss som enkeltmennesker, kollegaer, tjenesteytere og samarbeidspartnere. Sammen med innbyggere, frivillige og næringsliv skal barnehagene bidra til å skape en trygg og god oppvekst for barn i Nordre Follo kommune.

Fastsatt av SU: juli 2023

Barnehagens styrer: Benjamin Pham

Årsplanen sendes ut på e-post.

Den ligger også på [barnehagens nettside](#)

2 Kommunens styringsdokumenter

Trygg oppvekst er ett av fire satsingsområder i kommuneplan for Nordre Follo. Disse blir blant annet fulgt opp med fem innsatsområder i økonomi- og handlingsplan for perioden 2023-2026:

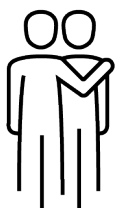
Vi skal bidra til at alle foreldre er trygge og gode ressurser for sine og andres barn.

Foreldre som ressurs

I alt vi gjør skal vi arbeide for at foreldre inviteres med, inkluderes og gir tilbakemeldinger om tjenester og samarbeid, og bidrar som den ressursen de er for egne og andres barn.

Vi skal sørge for at alle hører til i et inkluderende fellesskap.

Inkluderende fellesskap

I alt vi gjør skal vi jobbe for at barn, unge og foreldre er inkludert og opplever tilhørighet.

Vi skal se barnet - hele barnet og familien.

Se meg – hele meg

I alt vi gjør og i alle relasjoner, skal vi jobbe verdibasert, ta ansvar, gi omsorg og ha respekt for barn og unge. Vi skal være bevisste egne og andres grenser og hvordan barn, unge og foreldre er i stand til å mestre livene sine, egen psykisk og fysisk helse og hva vi kan bidra med for den enkelte.

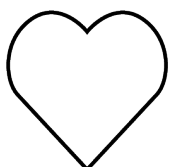
Vi skal legge til rette for nysgjerrighet og lærelyst, slik at barn og elever får realisert sitt potensial for utvikling og læring.

Lærelyst

I alt vi gjør skal vi ha troen på at alle barn og unge kan lære, og vi stimulerer til nysgjerrighet, utvikling og læring.

Vi skal sørge for at barn og familier som har behov for støtte, får det med riktig innsats tidsnok.

Riktig innsats tidsnok

I alt vi gjør ser vi hele mennesket og vi involvere den det gjelder. Vi tar ansvar ved å bidra til koordinering for å skape helhet og sammenheng for den enkelte og familien.

Les mer på kommunens nettside

- [Kommuneplan for Nordre Follo kommune 2019-2030](#)
- [Økonomi og handlingsplan 2023-2026](#)

3 Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen.

I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. (Rammeplanen 2017, side 19)

3.1 Omsorg

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. (Rammeplanen 2017, side 19)

Barnehagens tiltak:

- Personalet er tilstedeværende sammen med barna
- Personalet skal sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel
- Personalet skal støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre, og til å ta imot omsorg selv
- Personalet skal møte alle barn med åpenhet og se hvert enkelt barn
- Personalet bekrefter barnas positive handlinger
- Personalet lytter til det barna har å fortelle og det barnet er opptatt av

- Personalet skal sammen med barnet øve på å sette ord på følelser og handlinger
- Personalet er til stede her og nå, følger med og er sensitive for barnas signaler
- Personalet veileder barna til å hjelpe hverandre, trøste hverandre og vise omsorg

3.2 Lek

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre. (Rammeplanen 2017, side 20)

Barnehagens tiltak:

- Personalet tilrettelegger for et godt og inkluderende lekemiljø
- Personalet deler barna inn i aldersbestemte grupper og i mindre lekegrupper, både ute og inne og på tvers av avdelingene
- Personalet skal organisere tid, rom og lekemateriale, for å inspirere til ulike former for lek
- Personalet skal bidra aktivt til at alle barn kommer inn i leken
- Personalet skal veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre
- Personalet deltar i lek, veileder barna og møter barna der de er
- Personalet skal ha kjennskap til ulike former for lek og hva som karakteriserer disse
- Personalet har samtaler med barna om hva de ønsker å leke med og hører hva de er opptatte av, slik at vi kan bygge videre på deres ønsker
- Personalet skal videreutvikle sin egen lekekompetanse og lekerepertoar
- Personalet skal være gode igangsettere av leken
- Personalet er nysgjerrige og lekne voksne i samspill med barna
- Alle barn skal ha noen å leke med og få erfaring med å leke med forskjellige barn

3.3 Danning

Barnehagen skal fremme danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur. I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. (Rammeplanen 2017, side 21)

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal møte og anerkjenne barna i deres ulike følelsesuttrykk, og støtte barnets identitetsutvikling og positive selvforståelse
- Personalet skal møte hvert enkelt barn med omsorg og innlevelse, og samtidig utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler
- Personalet skal synliggjøre og verdsette barnas ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet
- Personalet er tydelige og trygge voksne som skaper gode relasjoner til barna
- Mangfold og inkludering er i fokus som grunnlag for opplevelser, utforsking og læring
- Personalet gjennomfører barnesamtaler i grupper med 3-, 4- og 5-åringene, for å høre deres synspunkter om barnehagehverdagen
- Målet vårt er at barna i løpet av barnehagetiden skal ha lært å innordne seg i en gruppe på en positiv måte og at de tør å hevde seg selv og sine synspunkter
- Personalet har en empatisk holdning og anerkjennende væremåte, dvs. at vi prøver å se situasjoner fra barnas perspektiv og viser omtanke og respekt for deres følelser og synspunkter
- Personalet er gode forbilder overfor barna, vi framtrer som trygge voksne, snakker og handler på en god måte som gjør at barna har lyst å være sammen med oss
- Personalet gir barna oppmuntrende og positive tilbakemeldinger når de leker, når de inkluderer andre, når de deler, venter på tur, og når de hjelper hverandre
- Personalet veileder barna til å løse konflikter gjennom dialog
- Personalet viser mye glede og humor i hverdagen sammen med barna

- Barna skal få kjennskap til begreper som fellesskap, inkludering, demokrati og medbestemmelse
- Barna skal få kunnskap om at de er en del av et samfunn og nærmiljøet

3.4 Læring

Barnehagen skal fremme læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. (Rammeplanen 2017, side 22)

Barnehagens tiltak:

- Personalet støtter barnas nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst, og undre oss sammen
- Personalet skal sørge for et inkluderende fellesskap
- Personalet skal sørge for at alle barn får varierte opplevelser, erfaringer og utfordringer
- Personalet skal støtte barnas refleksjoner rundt situasjoner, og skape forståelse sammen med barna
- Personalet legger til rette for formelle og uformelle lærings situasjoner. En formell lærings situasjon er for eksempel samlingsstund, en aktivitet eller et måltid. En uformell lærings situasjon er for eksempel lek og det å undre seg sammen med barna.

3.5 Vennskap og fellesskap

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare og være betydningsfulle for fellesskapet og være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse

skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. (Rammeplanen 2017, s. 22)

Barnehagens tiltak:

Personalet skal legge til rette for at barna får være sammen med andre barn, gjennom planlagte aktiviteter og gjennom frilek

Personalet skal jobbe aktivt med å gi barn muligheter til å leke med barn de har lyst å leke med, også på tvers av avdelingene

Personalet skal veilede barna med å bygge positive relasjoner til hverandre

Personalet skal invitere barn som ikke er sammen til vanlig, til å delta i felles aktiviteter eller lek

Personalet skal legge til rette for nye bekjentskap, eksempelvis justering av faste plasser i garderoben, matbordet eller i rekka på tur

Personalet skal være bevisste på hvordan vi omtaler barn og at vi fremhever barnets positive sider og anerkjenner disse

Barna skal få veiledning av personalet og lære seg å mestre sosiale ferdigheter i leken

Les mer på kommunens nettside

[Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

3.6 Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

(Rammeplanen 2017, side 23)

Barnehagens tiltak:

- Personalet bruker hverdagssituasjoner som språkarena i samspill med barna
- Personalet bruker konkrete i samlingsstund
- Personalet bruke bilder til å gjenkalle opplevelser
- Personalet leser bøker for barna hver dag
- Personalet bruker sanger med og uten bevegelse

- Personalet bruker barnerettet tale
- Personalet spiller videre på barnas initiativ og interesse
- Personalet har barnesamtaler med barna
- Personalet inkluderer alle barna i språkstimulerende aktiviteter som å spille spill, lære barna rim og regler, lese høyt for en liten gruppe barn
- Personalet hører på hva barnet har å fortelle og hjelper barna til å sette ord på handlinger
- Personalet er oppmerksomme på barnas signaler selv om de ikke kan uttrykke seg med verbalt språk
- Personalet avbryter ikke samtaler mellom barn/voksen eller barn/barn uten å spørre om det er greit
- Personalet bruker konkrete og bilder til å forsterke språket, eksempelvis dagtavle, bilder på lekekasser og sanger

Se også pkt. 5.3 Kvalitetskjenntegn.

3.7 Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.

Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barnas interesse for fagområdene skal stimuleres, og barnehagen skal bidra til å etablere et lærende fellesskap som verdsetter ulike uttrykk og meninger. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktivitet. (Rammeplanen 2017, side 47)

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Barnehagens tiltak:

- De syv fagområdene skal være synlige i våre planer og er en del av all vår pedagogiske praksis

Kommunikasjon, språk og tekst

- Personalet bruker språk til å skape relasjoner, være med i lek, og bruker det som redskap for å løse konflikter
- Barnehagen bruker talespråket aktivt i møte med barn, synger sanger med bevegelse, barna blir kjent med rim og regler, og høytlesning
- I møte med barn bruker personalet et nonverbalt (kroppsspråk) og verbalt språk

Kropp, bevegelse, mat og helse

- Personalet skal bidra til at barna setter grenser for egen kropp, og respekterer andres grenser
- Personalet skal bidra til at barna får gode opplevelser med friluftsliv året rundt
- Barna får servert et varmt måltid fra catering en gang i uken
- Barna får servert frukt og grønt hver dag
- Barna får motorisk trening ved at vi går på turer i ulendt terreng
- Barnehagen skal legge til rette for at barn øver på grunnleggende bevegelser som å krype, krabbe, sitte, reise seg, stå, gå, løpe, hoppe, hinke, klatre og kaste

Kunst, kultur og kreativitet

- Personalet skal bidra til at barna tar i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede
- Personalet henger opp barnas kunst og samtaler om den
- Barnehagen har musikkksamlinger hvor vi lærer barna å bruke rytmeinstrumenter
- Barna skaper kreative uttrykk gjennom dans, musikk og bevegelse
- Personalet legger til rette for kreativ rollelek gjennom å formidle eventyr, og har tilgjengelig utkleddingstøy og rekvisitter barn trenger i leken sin

Natur, miljø og teknikk

- Personalet og barna kildesorterer avfall og jobber med ulike temaer innenfor miljø
- Personalet eksperimenterer og undrer oss over fenomener i den fysiske verden sammen med barna
- Barn blir kjent med ulike materialer og redskaper

Antall, rom og form

- Personalet skal bidra til at barna leker og eksperimenterer med tall, mengde og telling
- Barna leker med former og mønster
- Barn skal få mulighet til konstruksjonslek, som lego, plus-plus, duplo osv.
- Personalet er bevisste på å bruke matematiske grunnbegreper som sirkel, trekant og firkant, i naturlige sammenhenger
- Barna blir inspirerte til matematisk tenkning gjennom spill, digitale verktøy, leker og materiell

Etikk, religion og filosofi

- Personalet skal bidra til at barna utvikler interesse og respekt for hverandre, og forstår verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap
- Sammen med barna undrer personalet seg i grunnleggende spørsmål om livet, ved bruk av samtaler og bøker
- Barna skal lære seg at alle mennesker er like mye verdt
- Personalet skal bidra til at barna blir kjent med ulike tradisjoner, levesett og familieformer
- Barnehagen markerer de ulike høytidene og kulturene som er representert i barnegruppen, i dialog og samarbeid med foreldrene: fortellinger, tradisjoner, kart, mat, flagg, klær, religion og høytider

Nærmiljø og samfunn

- Barn skal få kjennskap til nærmiljøet i området, skogen, butikken, togstasjonen, lekeplasser, biblioteket mm.
- Barna skal lære seg å ferdes trygt i trafikken
- Barnehagen markerer FN-dagen og Pride
- Barnehagen markerer samenes nasjonaldag
- Personalet henger opp bilder av barnas familier, "boken om meg selv" og "familiehus"
- Barna får begynnende kjennskap til menneskerettighetene, spesielt barnekonvensjonen

3.8 Barnehagens faste tema

De kommunale barnehagene har tre felles temaer, i tillegg til egne mål og satsingsområder.

Inkluderende fellesskap

Inkluderende fellesskap er et overordnet satsningsområde i barnehagene. Ifølge barnehageloven har barnehagen plikt til å arbeide for et leke- og læringsmiljø, der alle barn er inkludert i gruppefellesskapet. Ansatte har plikt til å følge med på hva som skjer i miljøet og skal aktivt gripe inn hvis de ser at barn opplever krenkelser fra andre barn eller andre ansatte.

- [Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

Se meg – hele meg

Gjennom prosjektet «Se meg - hele meg» jobber alle barnehagene i Nordre Follo aktivt med å forebygge vold og seksuelle overgrep. Opplegget handler om å gi barn kunnskap om kropp, grenser og seksualitet. Kommunen har laget en fagplan som alle barnehagene jobber etter.

- [Se meg – hele meg](#)

Trafikksikker barnehage

I samarbeid med Trygg trafikk og trygge lokalsamfunn har Nordre Follo som mål å bli en trafikksikker kommune. Barnehagene bidrar i dette arbeidet og samarbeider tett med foreldrene.

- [Trygg trafikk](#)

4 Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for - og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 27)

Se også pkt. 5.3 Kvalitetskjennetegn.

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal jobbe aktivt og systematisk med å opprette en god og positiv relasjon til alle barn
- Ved noen anledninger vil barnehagen ha felles samlingsstund for alle barna i barnehagen
- Personalet skal jobbe systematisk med Se meg, hele meg. Dette skal prege våre pedagogiske planer
- Skolestarterne skal få kjennskap til temaet demokrati
- Barna skal bli kjent med begreper, farger og uttrykk som brukes i trafikken
- Barna skal lære seg enkle trafikkregler og skilt som finnes i trafikkbildet
- Når vi går på tur utenfor barnehagens område, har barna på seg refleksvester
- Barnehagen skal legge til rette for undring og samtaler om trafikk, hvordan vi ferdes, holdninger, og normer og regler
- Alle barn skal få medvirke i egen hverdag
- Personalet ser barna som medskapere i det pedagogiske arbeidet
- Personalet er lydhøre, toner seg inn og tolker barnas uttrykk
- Barna får selv bestemme hva de vil leke, hvor de vil leke og hvem de vil leke med, i perioder av dagen

5 Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir mulighet for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 43)

For barnehagens egne arbeidsmåter, se kap. 8.

5.1 Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i

alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Barna skal oppleve mestring gjennom aktiviteter som fremmer selvstendighet, både emosjonelle og praktiske situasjoner i hverdagen
- Personalet skal bevisst følge opp og utvide det barna allerede er opptatt av
- Når barna viser interesse for et tema, bygger vi videre på det i samlinger og lek
- Personalet jobber systematisk med at barna blir selvstendige ut fra sitt eget ståsted
- Personalet jobber systematisk med at barna skal kunne innordne seg i en gruppe og hevde seg selv

5.2 Digital praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- De eldste barna skal bli kjent med appen Book Creator og få kunnskap med å lage digitale bøker
- Skolestarterne skal bli kjent med programmeringsrobot, enkle programmeringer, retning, tall og algoritmer
- Skolestarterne skal utforske kreativt skapende muligheter ved bruk av bilder, video og animasjonsfilmer
- Barnehagen har fokus på personvern, digital dømmekraft og nettvett

- Personalet benytter seg av barnehagens utstyr når vi tar bilder og video av barn og av pedagogiske aktiviteter
- Barnehagen har en policy på at vi ikke tar bilder av gjenkjennbare barn. I praksis betyr det at våre bilder har fokus på pedagogiske aktiviteter og ikke av ansiktet til barna
- iPaden i barnehagen er styrt sentralt av. I praksis betyr det at iPaden er utstyrt med en begrenset mengde av pedagogiske apper. Barnehagen har ikke tilgang til å laste ned apper selv.

5.3 Kvalitetskjenntegn

Kvalitetskjenntegn er et refleksjonsverktøy som skal sikre at personalet jobber i tråd med rammeplan for barnehagen.

Den enkelte barnehage bruker kjenntegn som er tilpasset sine satsingsområder. Nordre Follo kommune har laget kvalitetskjenntegn innenfor områdene nedenfor.

- Arbeid med tidlig innsats, forebygging og avdekking av vold og seksuelle overgrep (Se meg - hele meg)
- Arbeid med å fremme et trygt og godt barnehagemiljø
- Godt tverrfaglig samarbeid
- Demokrati og medvirkning i barnehagene
- God ledelse av barnegrupper
- Godt foreldresamarbeid
- Godt lekemiljø
- Godt språkarbeid i barnehagene
- Trygg og inkluderende tilvenning

Kvalitetskjenntegnene og retningslinjer for hvordan ansatte skal benytte dem ligger i kommunens interne kvalitetssystem.

6 Overganger

Plan for overgang barnehage – skole – SFO

Målet med planen er å skape trygghet for barnet gjennom tydelige og forutsigbare overganger gjennom hele livet. Planen skal gi en retning for virksomhetenes arbeid med overganger. Trygghet for

barnet, en god tilknytning og nære relasjoner er viktig for barns læring og utvikling. Denne planen beskriver det viktigste i overgangen mellom ulike faser i barnas liv.

[Plan for overgang barnehage – skole – SFO](#)

6.1 Når barnet begynner i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Personalet tar kontakt med alle nye foreldre pr. telefon
- Personalet inviterer nye foreldre og barn til besøksdager i mai/juni
- Alle nye foreldre inviteres til et foreldremøte i mai/juni
- Personalet gir informasjon i forkant av- og under tilvenningsperioden
- Nye foreldre inviteres til samtale ved oppstart i barnehagen. Målet er å skape tillit
- Personalet jobber bevisst for å bli kjent med nye barn
- Personalet har fokus på trygghets sirkelen i møte med alle barn
- Personalet tilpasser tilvenningen til hvert enkelt barn i samarbeid med foreldre

6.2 Overganger internt i barnehagen

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Alle foreldre får informasjon om ny avdeling i begynnelsen av våren
- Barna besøker jevnlig ny avdeling, og blir kjent før de går ut i sommerferie
- Personalet på ny avdeling jobber bevisst for å bli kjent og skape en trygg relasjon med barna
- Viktig informasjon vedrørende barnet, blir videreformidlet til ny avdeling
- Gjennom året leker barna på tvers av avdelingene

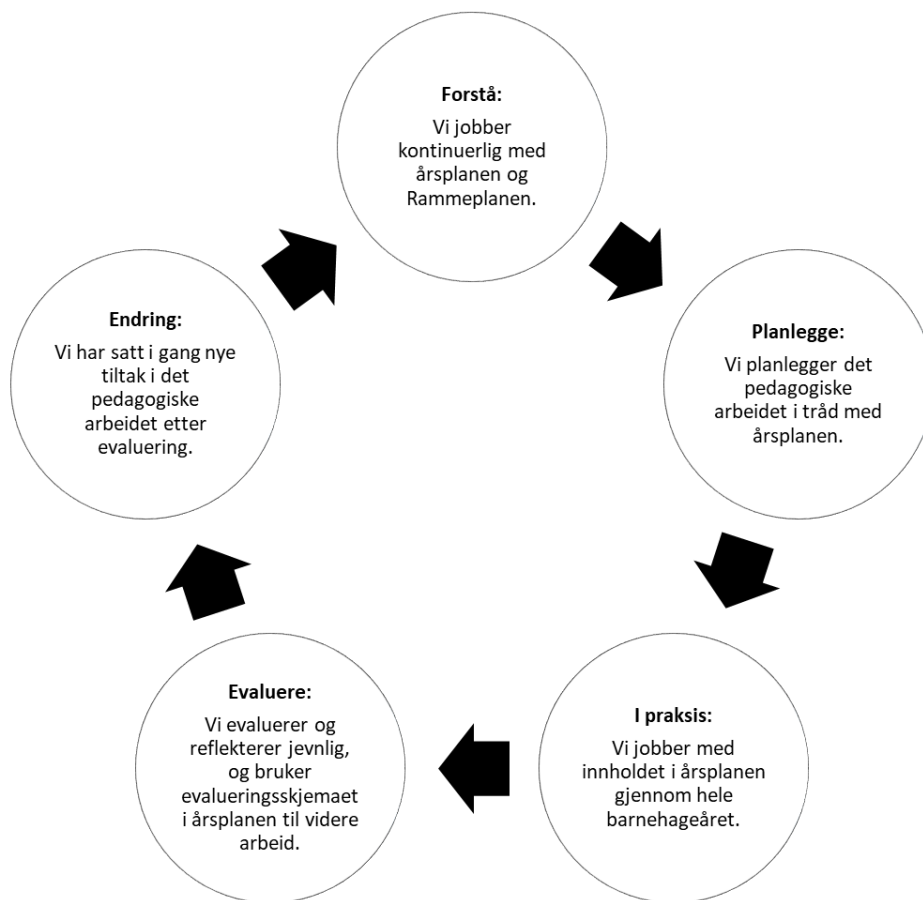
6.3 Overganger mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Barnehagen bruker plan for overgang barnehage-skole-SFO
- Barnehagen har et eget pedagogisk opplegg og plan for skolestarterne
- I løpet av det siste året jobber barnehagen mye med å styrke barnets selvstendighet, selvfølelse og robusthet (takle motgang)
- Det inviteres til et eget foreldremøte for foreldrene til skolestarterne, der vi gjennomgår plan for overgang barnehage-skole-SFO og presenterer vårt pedagogiske opplegg for skolestarterne
- Barnehagen samarbeider med nabobarnehager i sonen og har egne skolestartertreff og aktiviteter sammen
- Det arrangeres skogtreff på våren for alle skolestartere som begynner på samme skole
- Det arrangeres besøksdager til skolen på våren
- Skolen (rektor, lærer og SFO-leder) kommer på besøk til barnehagen og hilser på skolestarterne i mai
- I løpet av våren får skolestarterne en felles opplevelse/ avslutning sammen (for eksempel Oslotur)

7 Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Planlegge

Planleggingen må baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe. Den skal også baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre. (Rammeplanen 2017, side 37)

Barnehagens tiltak:

- Pedagogisk lederteamet har møte en gang i uka og planlegger og evaluerer vårt pedagogiske arbeid
- Pedagoger har egen planleggingstid. Denne tiden brukes til å forberede aktiviteter de skal ha sammen med barna og holde seg faglig oppdatert
- Avdelingene har avdelingsmøte og planlegger det pedagogiske arbeidet på avdelingen
- Barnehagen har personalmøter ca. en gang i måneden. Barnehagen har fem planleggingsdager i året der vi får faglig påfyll og planlegger vårt pedagogiske arbeid

Vurdere

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen.

Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 38)

Barnehagens tiltak:

- Personalet observerer barnas lek og kartlegger barnas lekemønstre
- Personalet bruker avdelingsmøter som refleksjonsarena. På avdelingsmøtet vurderer vi om det pedagogiske arbeidet vi har planlagt den siste måneden har fungert og hva vi skal fokusere på neste måned
- Barnehagen har personalmøter og planleggingsdager, som brukes til faglig kompetanseheving og refleksjoner av vår praksis
- Personalet evaluerer årsplanen to ganger i året, planleggingsdag i august og januar
- Personalet har barnemøter hvor barna får uttale seg om barnehagen
- Personalet reflekterer over egen rolle i møte med hvert enkelt barn, ved bruk av et relasjonskartleggings skjema
- Personalet reflekterer over sin egen rolle som voksen i lek med barna, ved bruk av praksisfortellinger
- Personalet vurderer barna systematisk gjennom skjemaet «Alle med» i forkant av foreldresamtaler
- Personalet bruker TRAS til å kartlegge og planlegge for barn med språkutfordringer

Dokumentere

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 39)

Barnehagens tiltak:

- Pedagogisk leder og barnehagelærer dokumenterer det pedagogiske arbeidet på avdelingen, både i skriftlig form og digitalt
- Personalet lager en månedsoversikt med aktiviteter for det pedagogiske arbeidet den neste måneden
- Hver avdeling har en lukket Instagram-konto. Den er forbeholdt foreldre som har barn på avdelingen. Målet er dokumentasjon av vårt pedagogiske arbeid, ved bruk av bilder, video og tekst. Vi benytter oss av emneknagger for å synliggjøre hvilke tema vi jobber med
- Barnehagen har en offisiell Facebook-side som er åpen og tilgjengelig for alle. Siden brukes til å framsnakke barnehagen, ved å dokumentere noen av barnehagens aktiviteter gjennom barnehageåret
- Barnehagen har fokus på personvern og digital dømmekraft. Barnehagen legger ikke ut bilder av gjenkjennbare barn på sosiale medier. Personalet fokuserer på den pedagogiske aktiviteten som barna er en del av

8. Om barnehagen – satsingsområder og aktiviteter dette året

Haukeliveien barnehage har fokus på lekemiljøet og et inkluderende fellesskap for alle barn. I den anledning lanserer barnehagen en ny visjon, **rom for lek**. Personalet skal jobbe systematisk med å etablere gode lekesoner, med variasjon av materiale og rekvisitter.

Leken har stor betydning for barns læring og utvikling, både språklig, motorisk, emosjonelt og kognitivt. Barn lærer best når de får mulighet til å erfare og utforske verden sammen med andre, ved bruk av alle sansene sine. Ved å mestre leken med andre barn, får barna bedre selvfølelse og selvtillit, de får venner og lærer seg hvordan man skal være sammen med andre. Barn utvikler seg til å bli hele mennesker,

med sine egne tanker og følelser. Personalet skal være robuste voksne som veileder, støtter, motiverer og inspirerer barna til god lek.

Barnehagen skal ha et samarbeid med OsloMet barnehageåret 2023-2024. OsloMet bistår personalet med veiledning og kompetanseheving, knyttet til inkluderende fellesskap. Høgskolen har høy kompetanse på barnehagefeltet og driver eget forskningsarbeid relatert til inkluderende fellesskap.

8.1 Bakgrunn for valg av satsingsområder

Barnehagen ønsker å ha en mer synlig og tydelig pedagogisk profil, med mål om inkluderende fellesskap for alle barn. Personalets erfaringer og kunnskap om enkeltbarn og barns gruppedynamikk, har bidratt til at vi ønsker å fokusere mer på det kreative lekemiljøet.

8.2 Satsingsområdene

Barnehagen har disse satsingsområdene:

- Inkluderende fellesskap
- Kreativt lekemiljø
- Styrke kvaliteten på relasjonen mellom personalet og barna
- Styrke kvaliteten på relasjonen mellom barna

8.3 Kompetanseutvikling

- Barnehagen samarbeider med OsloMet og får veiledning og økt kompetanseheving
- Personalet får systemveiledning fra PPT ved bruk av pedagogisk analyse
- Barnehagen har felles planleggingsdag med andre barnehager i sonen, der målet er felles erfaringsutveksling
- Egne refleksjonsmøter for fagarbeidere og assistenter
- Fem planleggingsdager i året

9. Aktiviteter / Årshjul

Måned	Aktiviteter	Ferie og fridager
August 2023	Tilvenning av nye barn.	Planleggingsdager mandag 14. og tirsdag 15. august. Barnehagen er stengt.
September 2023	Brannvernuke, uke 38. Foreldremøte onsdag 20.september.	
Oktober 2023		Barnehagen er åpen i høstferien (uke 40, 02.- 06.oktober).
November 2023		Planleggingsdag fredag 17. november. Barnehagen er stengt.
Desember 2023	Barnehagen markerer Lucia onsdag 13.desember, arrangement med foreldre. Nissefest onsdag 20.desember.	Barnehagen er stengt mandag 25. og tirsdag 26. desember.
Januar 2024		Planleggingsdag tirsdag 02.januar. Barnehagen er stengt.
Februar 2024	Karneval fredag 16.februar. Samenes dag tirsdag 06.februar.	Barnehagen er åpen i vinterferien (uke 8, 19.-23. februar).
Mars 2024	Påskefrokost. Barnehagedagen.	Barnehagen er stengt onsdag 27.mars, skjærtorsdag 28.mars og langfredag 29.mars.
April 2024		Barnehagen er stengt mandag 01.april (2.påskedag).
Mai 2024	Torsdag 16.mai markering.	Barnehagen er stengt onsdag 01.mai og torsdag 09.mai (Kristi himmelfartsdag). Planleggingsdag fredag 10.mai. Barnehagen er stengt. Barnehagen er stengt fredag 17.mai. Barnehagen er stengt mandag 20.mai (02.pinsedag).

Måned	Aktiviteter	Ferie og fridager
Juni 2024	<p>Solsikkefest (sommeravslutning for barn med familier) onsdag 19.juni 2024.</p> <p>Skolekartavslutning mandag 24.juni 2024.</p> <p>Barnehagen markerer Pride i juni måned, som avsluttes med en fargefest fredag 23.juni.</p>	
Juli 2024		Barnehagen er stengt i uke 28 og 29 (08.juli - 19.juli).

Med forbehold om evt. endringer

10. Plan for vurdering

Dette punktet omfatter både tiltakene for å nå målene i rammeplanen og barnehagens egne satsingsområder.

	Barnehagens arbeid med omsorg:	A	B	C	Kommentar
1.	Personalet er tilstedeværende sammen med barna.				
2.	Personalet skal støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre, og til å ta imot omsorg selv.				
3.	Personalet skal sammen med barnet øve på å sette ord på følelser og handlinger.				
4.	Personalet skal sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel.				
5.	Personalet bekrefter barnas positive handlinger.				

	Barnehagens arbeid med lek:	A	B	C	Kommentar
1.	Personalet tilrettelegger for et godt og inkluderende lekemiljø.				
2.	Personalet deler barna inn i aldersbestemte grupper og i mindre lekegrupper, både ute og inne og på tvers av avdelingene.				
3.	Personalet skal organisere tid, rom og lekemateriale, for å inspirere til ulike former for lek.				
4.	Alle barn skal ha noen å leke med og få erfaring med å leke med forskjellige barn.				
5.	Personalet skal veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre.				

	Barnehagens arbeid med danning:	A	B	C	Kommentar
1.	Personalet skal møte og anerkjenne barna i deres ulike følelsesuttrykk, og støtte barnets identitetsutvikling og positive selvforståelse.				
2.	Personalet skal møte hvert enkelt barn med omsorg og innlevelse, og samtidig utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler.				
3.	Personalet gir barna oppmuntrende og positive tilbakemeldinger når de leker, når de inkluderer andre, når de deler, venter på tur, og når de hjelper hverandre.				
4.	Personalet gjennomfører barnesamtaler i grupper med 3-, 4- og 5-åringene, for å høre deres synspunkter om barnehagehverdagen.				
5.	Målet vårt er at barna i løpet av barnehagetiden skal ha lært å innordne seg i en gruppe på en positiv måte og at de tør å hevde seg selv og sine synspunkter.				

	Barnehagens arbeid med læring:	A	B	C	Kommentar
1.	Personalet støtter barnas nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst, og undre oss sammen.				
2.	Personalet skal sørge for at alle barn får varierte opplevelser, erfaringer og utfordringer.				
3.	Personalet legger til rette for formelle og uformelle lærings situasjoner.				
4.	Personalet skal sørge for et inkluderende fellesskap.				

5.	Personalet skal støtte barnas refleksjoner rundt situasjoner, og skape forståelse sammen med barna.				
----	---	--	--	--	--

	Barnehagens arbeid med vennskap og fellesskap:	A	B	C	Kommentar
1.	Personalet skal legge til rette for at barna får være sammen med andre barn, gjennom planlagte aktiviteter og gjennom frilek.				
2.	Personalet skal jobbe aktivt med å gi barn muligheter til å leke med barn de har lyst å leke med, også på tvers av avdelingene.				
3.	Personalet skal veilede barna med å bygge positive relasjoner til hverandre.				
4.	Personalet skal legge til rette for nye bekjentskap, eksempelvis justering av faste plasser i garderoben, matbordet eller i rekka på tur.				
5.	Personalet skal være bevisste på hvordan vi omtaler barn og at vi fremhever barnets positive sider og anerkjenner disse.				

	Barnehagens arbeid med kommunikasjon og språk:	A	B	C	Kommentar
1.	Personalet bruker hverdagssituasjoner som språkarena i samspill med barna.				
2.	Personalet leser bøker for barna hver dag.				
3.	Personalet inkluderer alle barna i språkstimulerende aktiviteter som å spille spill, lære barna rim og regler, lese høyt for en liten gruppe barn.				

4.	Personalet bruker konkreter og bilder til å forsterke språket, eksempelvis dagtavle, bilder på lekekasser og sanger.				
5.	Personalet har barnesamtaler med barna.				

	Barnehagens arbeid med fagområdene:	A	B	C	Kommentar
1.	De syv fagområdene skal være synlige i våre planer og er en del av all vår pedagogiske praksis.				
2.	Personalet jobber tverrfaglig med fagområdene.				

	Barnehagens arbeid med barns medvirkning:	A	B	C	Kommentar
1.	Alle barn skal få medvirke i sin egen hverdag.				
2.	Personalet ser barna som medskapere i det pedagogiske arbeidet.				
3.	Barna får selv bestemme hva de vil leke, hvor de vil leke og hvem de vil leke med, i perioder av dagen.				
4.	Personalet er lydhøre, toner seg inn og tolker barnas uttrykk.				
5.	Skolestarterne skal få kjennskap til temaet demokrati.				

	Barnehagens arbeid med progresjon:	A	B	C	Kommentar
1.	Barna skal oppleve mestring gjennom aktiviteter som fremmer selvstendighet, både emosjonelle og praktiske situasjoner i hverdagen.				
2.	Personalet skal bevisst følge opp og utvide det barna allerede er opptatt av.				
3.	Når barna viser interesse for et tema, bygger vi videre på det i samlinger og lek.				
4.	Personalet jobber systematisk med at barna blir selvstendige ut fra sitt eget ståsted.				
5.	Personalet jobber systematisk med at barna skal kunne innordne seg i en gruppe og hevde seg selv.				

	Barnehagens arbeid med digital praksis:	A	B	C	Kommentar
1.	Barnehagen har fokus på personvern, digital dømmekraft og nettvett.				
2.	Personalet benytter seg av barnehagens utstyr når vi tar bilder og video av barn og av pedagogiske aktiviteter.				
3.	De eldste barna skal bli kjent med appen Book Creator og få kunnskap med å lage digitale bøker.				
4.	Skolestarterne skal bli kjent med programmeringsrobot, enkle programmeringer, retning, tall og algoritmer.				
5.	Skolestarterne skal utforske kreativt skapende muligheter ved bruk av bilder, video og animasjonsfilmer.				

Tiltak	Tidspunkt
På avdelingsmøter vurderes det planlagte pedagogiske arbeidet den siste måneden. Personalet planlegger neste måned.	En gang pr. måned
Årsplanen vil bli evaluert to ganger i året, på planleggingsdagen i august og i januar.	August og januar
Personalet har barnemøter hvor barna får uttale seg om barnehagetilbudet.	Jevnlig gjennom hele året
Personalet reflekterer over deres rolle som rollemodeller for barna: <ul style="list-style-type: none"> • avdelingsmøter • fagmøter/ personalmøter • ved bruk av relasjonskartleggingskjema 	<ul style="list-style-type: none"> • En gang pr. uke • En gang pr. måned • To ganger i året
Personalet reflekterer over deres rolle i lek med barna. Vi benytter oss av praksisfortellinger på avdelingsmøter.	En gang pr. måned
Personalet vurderer barnas sosiale utvikling ved bruk av et eget kartleggingskjema.	Vår og høst
Personalet vurderer barna systematisk ved bruk av skjemaet «Alle med». Dette gjøres i forkant av foreldresamtaler.	Vår og høst
Personalet bruker TRAS til å kartlegge og planlegge for barn med språkutfordringer.	Gjennom hele året

11. Kilder og referanser

- Brandtzæg, I., Torsteinson, S. & Øiestad, G. (2014). *Se barnet innenfra – hvordan jobbe med tilknytning i barnehagen*. Kommuneforlaget AS.
- [Informasjon om observasjonsmateriellet ALLE MED \(Statped\)](#)
- [Informasjon om observasjonsverktøyet TRAS \(Statped\)](#)
- [Informasjon om Trygghetssirkelsen \(Circle of security\)](#)
- [Lov om barnehager \(Kunnskapsdepartementet\)](#)
- [Nettsiden til Utdanningsdirektoratet \(om vennskap\)](#)
- [Rammeplan for barnehager \(Utdanningsdirektoratet\)](#)
- Roland, P. (2022). *Den autoritative voksenrollen i barnehage og skole – relasjonskvalitet, utfordrende atferd, mobbing og sosial emosjonell læring*. Cappelen Damm Akademisk.
- Öhman, M. (2012). *Det viktigste er å få leke*. Pedagogisk forum.